

**בילוי בפאריס? טיסה לניו־יורק? מילא
יהיה מוכן להקריב עצמו למען הכלל?**

הם מטיילים על העשבונך!

לפעמים, נמשכת הנסיעה רק יום או יומים, אך לפעמים היא מתמשכת על פני ששה־שבועה שבועות שלמים. לא תמיד קובעת את אורך הנסיעה דוקא חשיבותה הלאומית של המטרה אשר למענה יצא הרב לחוץ־לארץ. הנסיעות הארוכות מתקיימות בעיקר בקיץ. אז אוהב גורוק לחפש ולמצוא גם שבוע ימים של חופש על מנת לנוח בחישי, מקום המרפא המפורסם בצרפת, או לבלות ימים אחדים על חוף הריביירה. בין נסיעה לנסיעה נוהג הח"כ הזקן להופיע בכנסת ולנאום נאומים פאטטיים ומלצים. כי האיש שדרש לעצמו בכל הזדמנות את תואר הכבוד "זקן הפרלמנט העברי", שוכח שבצעם מגיע לו תואר אחר לגמרי: "אלוף הנסיעות בעולם".

גורוק הוא אדם אמיד. למרות זאת, הוא אינו מוציא מכיסו הפרטי אפילו פרוטה אחת לנסיעותיו. את הוצאותיו המרובות, בכל בירות העולם, דואגים לכסות המוסדות הרבים בשמם הוא מופיע, כדי לייצג את שם ישראל בכבוד בין העמים.

★★★

הסדר הפרט

אין כל אפשרות לברר בדיקנות
את מספר הנסיעות שנעשו הפקידים הממשלתיים מן הארץ במשך השנה שעברה,

למשל. אך ברור כי מספר זה מגיע ל-800 לפחות וכי לא כל הנסיעות הללו הן כה צנועות. מהיכן נוטלים כל אותם הנוסעים את הכסף? עניין זה מסבירה חנה אבר־טוב, יושבת־ראש החניניה ורבת־הנסיון של הוועדה הבינמשרדית לנסיעות פקידים לחוץ־לארץ: "כל קשר בין החקיצים המיועד מראש לנסיעות לחוץ־לארץ במשרדי הממשלה, לבין הסכום המוצא למעשה על נסיעות אלה, הוא מקרי בהחלט. כל המשרדים נוהגים לנצל לצורכי נסיעות סעיפי תקציב אחרים לגמרי, שבהם לא נזכר כלל עניין הנסיעות". מצב נוח זה מנוצל, למשל, מדי שנה בשנה, על־ידי המפקח הכללי של משרתת ישראל יחזקאל סהר, הנוהג לייצג את ישראל בכבוד גדול בכל חגיגה שנתית של המשטרה הבינלאומית — האינטרפול. ישראל היא אולי המדינה היחידה בעולם המיוצגת בחגיגות אלה בכבוד כה גדול — על־ידי מפקדה העליון. מדינות אחרות בעולם מתיחסות לחגיגות זו כאל חגיגה מקצועית. נציגיהן הם ראשי מחלקת החקירות של המשטרה או קציני־בולשת. לא כן מדינת ישראל. סהר, החרד לכבוד המדינה, מעדיף שלא לסמוך על שום טייל אחר מלבדו עצמו. מדי שנה הוא יוצא לדרך, מבלה חודש ימים בחוץ־לארץ וחוזר א־ורכז בריא ורענן, כדי שיוכל תמיד לבוא במרץ אל דוכן העדים ולהגיד שם כי אינו יודע דבר על עבודתה של המשטרה שהוא מפקדה.

ואת כל אלה, נאלץ סהר לעשות במסגרת תקציב הנסיעות לחוץ־לארץ של המשטרה, הכולל סכום של 7800 ל"י, אשר צריך להספיק, לדברי הסהר, להספיק של תקציב זמדינה, למסעם של חמישה קצינים לאירופה וקצין אחד לארצות־הברית, בענייני חקירות כלכליות ופוליטיות המסתעפות אל מעבר לים, כגון חקירת חק אירסו־ברמניה. מי שחשב כי נסיעתו של סהר מקפחת את בעלי הדגרות הגבוהות האחרים, אינו אלא טועה. במשך השנים האחרונות הספיקו גם כל שאר שלושת סגניו של סהר, ראש אגף המנהלה וקומנדר קרן, ראש אגף החקירות אברהם זלינגר וראש אגף הארגון עמוס בן־גוריון, לבקר ארוכות בחוץ־לארץ ב"ענייני אגפיהם".

★★★

הכלל הפרט — במטוס

הר אינו מחמיץ את ההזדמנות למוג את הנעים עם המועיל. בדרכו האטית והמושכת לחגיגה הבינלאומית, הוא נוהג להתעכב בנופים היפים ביותר ולהשתהות

כמעט כל צעיר ישראלי נושא בנפשו תסביך־אשמה, כי כמעט כל צעיר ישראלי משתוקק לנסוע פעם לטיול קצר או ארוך מעבר־לים. לשם כך מוכנים רבים מהם לעבוד קשה, לחסוך כסף, לעשות מאמצים רבים, ובלבד להגשים את חלומם הנכסף.

אולם אין הם יכולים להגשימו מבלי להתהלך אחר כך במצפון לא־נקי. במדינת ישראל נחשב רצון הטיול בחוץ־לארץ כמעט לבגידה לאומית. ראשי המדינה אינם מחמיצים אף הזדמנות קלה אחת כדי להטיף מוסר לוהט לאלה המבקשים לראות לא רק את הנגב, אלא גם את פאריס.

ומכיוון שהמוסר כשלעצמו אינו מועיל, ננקטים גם אמצעים ממשיים יותר: כל אותם משרדי הממשלה, בהם חייב אורח ישראלי לסדר סידורים הקשורים בנסיעה לחוץ־לארץ, תוכננו כמו במכוון להחת תופת וזעירה בפני עצמה. הם שוכנו בחדרים צרים ומוזוהמים, בהם עובדים פקידים שהפכו בחלקם מריגופש וחסידי־אדיבות, כתוצאה מלחץ העבודה.

נקבעו בהם סדרים המחייבים את הנזקקים להם להתיסר בריצות הלך ושוב בשעות הפחית־נוחות של היום, או להזדקק לספרים שמלאכתם בכך, ולקנות מידהם מספר־יתור בכסף מלא. בקיצור, האורח הרוצה לטייל בחוץ־לארץ על חשבונו של המטייל, אלא על חשבונם דררי־יסורים גופנית ונפשית, כשהעין הוועמת של ממשלת ישראל, והמצפון הרשמי של האומה, מלחח אותו במבט רח־תובחנה.

אולם יש דרך אחת לטייל בחוץ־לארץ כאוות־הנפש, ללא הגבלות וללא קשיים, כשבמקום מבטלה של עין הועמת מלווה את המטייל מטב חייכני ומעודד של אתה עין עצמה. דרך זאת היא פשוטה מאד: לערוך את הטיול לא על חשבונו של המטייל, אלא על חשבונה של האומה, דרך תקציבית הממשלתיים, הסוכנותיים או הציבוריים האחרים.

לטיול עצמו אין קוראים במקרה זה בשם המפורש, אלא מתאימים לו את השם "השתלמות", ראו "ייצוג ישראל", ראו "מסע קניות", ראו "פעולה למען המגבית".

ברגע בו מתנוסס על הטיול שם חגיגי כזה, הופכת הפעולה כולה לחגיגת וחלוצית, בתוספת לחשבון בנק פתוח במטבע זר. ואכן, רבבות ישראלים למדו שיטה נוחה ויעילה זאת. מאז ואילך — הם מטיילים להנאתם על חשבון משלם המסים, בכל רחבי העולם.

★★★

היהודי המעופף

ר רב מררכי גורוק, למשל, הוא חסיד גדול של שיטה זאת. כל מ שמודמן לעתים קרובות לשדה התעופה בלוד, לא יתכן כמעט שלא ימצא שם את הוב גורוק כשהוא יורד מהמטוסים, עם שני תיקי עור גדולים בידי, או עמד בתור ליד אחד מאשנבי חברות התעופה, מתכונן לצאת לחוץ־לארץ.

כי הגבר הקשיש החייכני, בעל הפה הרחב, הוא אהוד הדמויות הישראליות המעופפות ביותר בעולם. גורוק רואה את עצמו כציני הרצלאי ובנאומי הוא נוהג לתבל פאתוס ציוני באוקטאבות גבוהות וגד "אנשי ה" אחרי" חסרי הבסיס המוצק. גורוק עצמו הוא אחד המועמדים הטבעיים והבטוחים ביותר לתואר הכבוד "היהודי המעופף".

למרות שהתפקידים שהרב גורוק ממלא במוסדות הצינוניים והלאומיים הם תפקידים קטנים לכאורה, הרי כולם עד אחד קשורים קשר אמיץ ובל ינתק בצרכי נסיעות דחופות ותכופות אל מחוץ למדינת ישראל. חולי־שותיו וכשרונותיו ידועים היטב לחברי מפלגתו, המפלגה הלאומית הדתית. משום כך, הוא מוצע תמיד דווקא לתפקידים חסרי בים במוסדות הצינוניים מהדרגה השניה ו" השלישית כמו הנהלת הקונגרס היהודי ו" עולמי הדיקטטוריון של קרן היסוד או ה" הלת יד ושם. ודוקא תפקידים אלה הם הנותנים לגורוק את האפשרויות הבלתי מוגבלות לטייל בעולם על חשבון משרותיו הלאומיות.

הנהלת הקונגרס היהודי העולמי מתנסת לעתים קרובות בלונדון, פאריס או פריז. פעם בשנה מתקיימת הישיבה גם בניו־יורק. בין ישיבה לישיבה מקיימת גם קרן היסוד את ישיבותיה וגם הנהלת יד ושם זקוקה לשליח אחראי במדינות העולם. מתפללי בית־הכנסת הגדול בתל־אביב, שגורוק נוהג להתפלל בו בשבתות, אינם ידועים לפעמים שבין תפילת שבת אחת לשניה, הספיק חברים התפילה לבקר בפאריס, לשבת בישיבת הנהלת הקונגרס היהודי ו" עולמי בלונדון ולגבות כספי צדקה בציריך.

— כמה עולה לכלל תענוגו של הפרט —

מחירה המינימלי והצנוע ביותר של נסיעה ממוצעת של פקיד מדינה או איש המוסדות הלאומיים, לפאריס וחזרה, לאחר ששהה בפאריס או באחת מבירות אירופה האחרות שלושה שבועות, היא 1314 ל"י, לפי הפירוט הבא:

במטוס "אליעל" לפאריס וחזרה	626.100	ל"י
יום במלון בינוני בפאריס, כולל שלש ארוזות 28 ל"י × 21 יום	588.000	ל"י
נסיעות בפאריס, הוצאות שונות, ייצוג, כיבוד וכו'	100.000	ל"י
	1314.100	ל"י
מחיר נסיעה מינימלית כזו לניו־יורק או לאחת מארצות דרום־אמריקה יהיה 2576 ל"י, לפי פירוט זה:		
במטוס "אליעל" לניו־יורק וחזרה	1620.000	ל"י
21 יום במלון ניו־יורקי ממוצע, כולל שלש ארוחות, לפי 36 ל"י ליום	756.000	ל"י
נסיעות בניו־יורק, הוצאות שונות, ייצוג, כיבוד וכו'	200.000	ל"י
	2576.000	ל"י

המספר המשוער — והקרוב ביותר למציאות — של הנוסעים על חשבון המדינה והמוסדות לחוץ־לארץ, בשנה אחת, הוא 800. אם יוכפל מספר זה בהוצאה ממוצעת מינימלית של 3000 ל"י על כל נוסע, יתברר שלפחות 2.400.000 ל"י מוצאים בשנה אחת מכיסו משלם המיסים לצרכי נסיעות. במילים אחרות: לאחר שיהולק סכום זה בין 436.524 משלמי המיסים במדינה, יצא כי כל משלם מיסים שילם בשנה שעברה קצת למעלה מחמש וחצי לירות, כתרומתו להוצאות הנסיעה של אותם טיילים.

הכלל והפרט

ח"כ ד"ר מ. גורוק חוזר אחר פעם ו' במטוס "אליעל" מפיזס ל"י. ח"כ ד"ר מ. גורוק חוזר אחר פעם ו' במטוס "אליעל" מפיזס ל"י.

ראש המחלקה לאגף מקצועי של ה" הסתדרות מ"א. בפר חור ביום ו' בדרד האויר, מנכ"ח, שם השתתף ב" עיתון ארגון העבודה הבינלאומי, כי בתירות לוער הסתכל של הארגון נכח" פר א. בפר כחבר ואילו הנציג המצרי נכש".

פר רוד אשר, סוכיר שני בצירות ישראל ברוסא, הניע ביום ו' במטוס אל על, לחופשה צערה בארץ, לפני צא" תו לדיו דיוני־נידון לשמש באותו תפ" סיר בצירות ישראל בברזיל.

פר שלמה מוריאל, מנספח ליבריה בישראל, חוזר מנסיעתו לנאנבה.

פר נע בילי מוכיר כללי של ה" תנועה הקואופרטיבית בבריטניה הניע במטוס לארץ. האורח נתקבל בירושלים על ידי רועם האגודות השתופיות ב" משרד העבודה.

במסיבת לכבוד ד"ר אלכסנדר רוזני עזר. מנהל הברית העברית העולמית תנועה עשית שנה ומעלה, במלאת לו 80 שנה וצאת ספר מוקדש לפעולותיו בשטח הפצת הלשון והתרבות העברית ומסעותיו בתפוצות, נערכה אור ליום ו' בכת ציוני אמריקה בת"א.

נכ" מ. בן־יורח, חברת מועצת עיריית ת"א ויו"ר הועדה לנעור וספורט, חזרה מסיור לצויר בארצות הברית.

חברי להקה "מוספניון" בכבוד